

การศึกษารียบเรียงของแนวกิ่งวิจารณ์

นายณมิตร จันทระภาพ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาปรัชญา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๖

ISBN 974-562-390-3

008557

1.18179.1.00

A Critical Study in Rand's Moral Philosophy

Mr. Anoumit Chantraprapap

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Philosophy

Graduate School

Chulalongkorn University

1983

ISBN 974-562-390-3

หัวข้องานวิจัย การศึกษารายวิชาของแวนทีโนเชิงวิจารณ์
ไทย นายอนุมิตร จันทระภาพ
ภาควิชา ปรัชญา
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.วิทย์ วิตตเวทย์

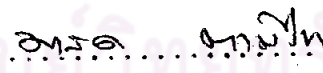
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของวารสารวิชาการหลักสูตรปริญญาโทฉบับนี้

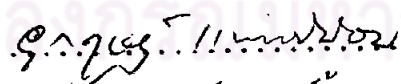

..... ศ.ดร.อนันต์ จันทระภาพ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อนันต์ จันทระภาพ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ กิริติ บุญเจือ)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.วิทย์ วิตตเวทย์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มาร์ต ตามไท)

..... กรรมการ
(อาจารย์ อ.สุกษุมภ์ แพทย์น้อย)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาแนวความคิดทางจริยปรัชญาของแรนค์ในเชิงวิจารณ์
ชื่อ นิสิต นาย อภูมิกร จันทรประภาพ
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร. วิทย์ วิศทเวทย์
ภาควิชา ปรัชญา
ปีการศึกษา ๒๕๒๕

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาแนวความคิดทางจริยศาสตร์ของแรนค์ นักคิดสตรีชาวอเมริกันคนหนึ่งซึ่งยังไม่ปรากฏว่ามีใคร เคยศึกษามาก่อนว่าเป็นอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เธอเรียกแนวความคิดของตัวเธอเองว่า "ปรนัยนิยม" และกล่าวว่า "จริยแบบปรนัย ยืนยันและสนับสนุนอย่างภาคภูมิใจในความเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผล" นั้น ความเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผลของเธอหมายความว่าอะไร และปรนัยนิยมที่เธอใช้หมายความว่าอะไร สนับสนุนความเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผลจริงหรือไม่ และแนวความคิดของเธอจะอธิบายสถานการณ์ ในปัจจุบันนี้ได้อย่างไรบ้าง จะช่วยแก้ปัญหาให้มนุษย์ในปัจจุบันนี้ได้อย่างไรหรือไม่

จากการศึกษาพบว่า ที่แรนค์กล่าวว่า "ยืนยันและสนับสนุนอย่างภาคภูมิใจในความเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผล" นั้น ไม่ปรากฏว่าแรนค์จะสนับสนุนให้มนุษย์พยายามทำทุกวิถีทางที่จะให้ใคร่ในสิ่งที่ตัวเองต้องการมา โดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนของผู้อื่น หรือใช้ผู้อื่นเป็นเครื่องมือในการบรรลุถึงเป้าหมายของตัวเอง ซึ่งโดยทั่วไปเราถือว่าเป็น "ความเห็นแก่ตัว" เลย และก็ไม่พบว่าแรนค์จะสนับสนุนให้มนุษย์คอยให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่น โดยหวังว่าจะได้รับผลตอบแทนในภายหลัง ซึ่งชอบบ่งชี้ว่าเกิดขึ้นจากความเห็นแก่ตัวด้วยกัน แต่ความเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผลของแรนค์ หมายถึง การเป็นตัวของตัวเองในการคิด วิจัย และกระทำการต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการผลิต หรือการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆขึ้นมาใช้ อำนวยความสะดวกให้กับชีวิต ไม่ว่าจะ เป็นผลงานทางศิลปะ หรือเทคโนโลยี

แรนค์ถือว่า ชีวิตเป็นสิ่งที่มีความค่าสูงสุด หรือเป็นมาตรฐานของศีลธรรม หากปราศจากเสียซึ่งชีวิตแล้วสิ่งต่างๆก็ไร้คุณค่า จึงจำเป็นสำหรับมนุษย์ที่จะต้องห่วงแทนและปกป้องชีวิตของตนเอง

แต่ทว่าแรนค็อกซ์คำว่า "ชีวิต" โดยหมายถึงชีวิตของมนุษย์ที่มีสมรรถภาพในการที่จะรับรู้ วิจิจัย และกระทำการต่างๆตามความคิด วิจิจัยของตนเอง ทั้งนี้ อากาการแสดงออกถึงความสามารถทางการรับรู้ การคิด วิจิจัยของตนออกมาในการจัดโลกให้เหมาะสมกับการดำรงอยู่ของตน หรือผลิต สร้างสรรค์สิ่งต่างๆขึ้นมาเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับการดำรงชีวิต และผู้กระทำก็ ทั้งกล่าว แรนค็อกซ์ถือว่าเป็นผู้ทรงคุณธรรม เป็นศีลศีลธรรม

ในแง่นี้แรนค็อกซ์เหมือนกับมาร์กซ์ (Karl Marx) ที่มองคุณธรรมว่าเป็นการกระทำที่ สอดคล้องกับธรรมชาติของมนุษย์แบบอุดมคติ ซึ่งมีสมรรถภาพคือการสร้างสรรค์ หรือบรรลุถึง เป้าหมายสูงสุดทางศีลธรรมได้ด้วยการทำงาน

จากการพยายามศึกษาว่า "ปรนัยนิยม" ของแรนค็อกซ์มีความสัมพันธ์กันอย่างไรหรือไม่กับ จริยปรัชญาของแรนค็อกซ์ที่แรนค็อกซ์เรียกว่า "จริยแบบปรนัย" หรือ ความเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผล พบว่า อกิปรัชญาของแรนค็อกซ์เป็นพื้นฐานให้กับจริยปรัชญา แต่แนวความคิดทางจริยปรัชญาของแรนค็อกซ์สามารถ จะถูกขยายออกไปจนย้อนกลับมาทำลายแนวความคิดทางด้านอกิปรัชญาได้ ในกรณีที่มนุษย์ซึ่งเป็น สภาวะภาพหนึ่งในธรรมชาติ แต่ใ้ได้รับสิทธิพิเศษในการที่จะจัดการกับธรรมชาติ หรือใช้สภาวะภาพ อื่นๆ(ยกเว้นเพื่อนมนุษย์) เป็นเครื่องแสดงออกซึ่งเอกลักษณ์แห่งตน ความมีคุณธรรมของตน โดยไม่ตระหนักถึง ค่านึงถึงกฎเกณฑ์ ความสัมพันธ์ ความสมบูรณ์ของธรรมชาติ

ขณะที่การพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างจริยปรัชญากับญาณวิทยาว่าเป็นไปได้อย่างไรในกรณีใด บ้าง และอย่างไร ก็พบว่ามีความสัมพันธ์ที่เป็นไปได้สามประเด็นด้วยกันคือ ประเด็นแห่งการ เชื่อมโยงสู่สภาพความเป็นจริงของความรู้และการก้าวขึ้นสู่การ เป็นผู้ทรงคุณธรรม โดยที่ความรู้ สืบเนื่องมาจากความเป็นจริงของธรรมชาติภายนอก ขณะที่การบรรลุถึงการ เป็นผู้ทรงคุณธรรมสืบ เนื่องมาจากความเป็นจริงในธรรมชาติภายในของมนุษย์เอง ประเด็นแห่งการพัฒนารวมกันของ ความรู้และคุณธรรม โดยที่มนุษย์จะเป็นผู้สร้าง ผู้ทรงคุณธรรมไม่ได้หากปราศจากความรู้ และระบบแห่งความรู้และระบบคุณค่าของมนุษย์ก็พัฒนารวมกันในการพัฒนาบุคคลิกภาพ ตัวตนของ มนุษย์ที่จะแสดงออกมาในการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆขึ้นมา และท้ายที่สุด อันเป็นประเด็นที่อาจจะ นำไปสู่การพลิกกลับมาตรฐานทางศีลธรรม คือ ญาณวิทยาของแรนค็อกซ์อาจจะขยายไปสู่การสนับสนุน อุดมคติได้ เมื่อแรนค็อกซ์ให้มนุษย์ขยายขอบเขตของความรู้ออกไปให้ครอบคลุมขอบเขตของชีวิต และถ้าชีวิตให้ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นจริงเกี่ยวกับการดำรงอยู่ที่ขัดแย้งกับข้อมูลที่แรนค็อกซ์เสนอ คือ การอยู่รอดของแต่ละชีวิต มีความสัมพันธ์ต่อกัน มิใช่ไม่มีความสัมพันธ์กันทั้งที่แรนค็อกซ์

และจากการที่ความแนวความคิดของแรนค์เพื่ออธิบายถึงสถานการณ์ของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปด้วยการรับแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนามาจากโลกตะวันตก พบว่าแนวความคิดของแรนค์ที่สนับสนุนความเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผล หรือความเป็นตัวของตัวเองของมนุษย์ ไม่เอารัดเอาเปรียบกัน ไม่ใช่เพื่อมนุษย์เป็นเครื่องมือเพื่อบรรลุถึงเป้าหมายของตน ไม่แสวงหาประโยชน์จากความโง่ ความซึซลาค ความหวาดกลัว และความไร้เกียรติของเพื่อนมนุษย์ และแรนค์ก็เห็นว่าคุณลักษณะดังกล่าวประกอบกับสัทธาในทรัพย์สิน หรือการอนุญาตให้คนที่เห็นแก่ตัวอย่างมีเหตุผลมีทรัพย์สินส่วนตัว (โดยที่แรนค์ไม่ใ้กล่าวถึงข้อจำกัดใดๆ) จะทำให้มนุษย์สามารถที่จะสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่างๆ ที่จะเอื้ออำนวยความสะดวกให้กับการดำรงชีวิต ทำให้โลกเป็นที่ที่น่าอยู่อาศัย ซึ่งเป็นแนวความคิดทางการพัฒนาแบบที่เราเรียกว่าระบบทุนนิยม

จากการที่ฟรอมม์ศึกษาแนวความคิดของฟรอยด์ ซึ่งฟรอมม์เห็นว่าแนวความคิดของฟรอยด์สนับสนุนระบบทุนนิยมนั้น ฟรอมม์ก็ชี้ให้เห็นว่าแทนที่มันจะสนับสนุนการผลิต การสร้างสรรค์ มันกลับสนับสนุนการบริโภค และจะทำให้มนุษย์รู้สึกโศกเศร้า วิตกกังวล ว่าเหว ไร้ความรู้สึกถึงความเรงร่าของชีวิต และจะทำให้เขารู้สึกว่าชีวิตเป็นสิ่งที่ไร้ค่า และต้องการที่จะทำลายมันทิ้ง ไม่ว่าจะเป็ชีวิตของตนเองหรือชีวิตของผู้อื่น ซึ่งสภาพจิตใจในลักษณะดังกล่าว ฟรอมม์เรียกว่า ซาโด-มาโซคิซึม (sado-masochism) และข้อพิจารณาของฟรอมม์นี้ก็อาจจะใช้อธิบายถึงผลแห่งแนวความคิดของแรนค์ได้ และก็ทำให้เราไม่อาจจะหวังได้ว่าแนวความคิดของแรนค์จะช่วยให้สภาพของชีวิตมนุษย์ในระบบทุนนิยมให้ดีขึ้นได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Critical Study in Rand's Moral Philosophy
Name Mr. Anoumit Chantraprapap
Thesis Advisor Professor Wit Witsataweit Ph.D.
Department Philosophy
Academic Year 1982

ABSTRACT

The purpose of this thesis is to study the moral philosophy of Ayn Rand, an American woman thinker, whose works have never been systematically studied. Specifically, she refers to her ideas as "Objectivism", saying that "the objectivist ethics proudly advocates and upholds rational selfishness". What does she mean by "rational selfishness" and "Objectivism"? Does the objectivist ethics really advocate and uphold rational selfishness? How can her ideas be implied to explain today's situation? And, how can it solve human problems.

From the studies, we found that when Rand said "the objectivist ethics proudly advocates and upholds rational selfishness" it neither implies that she encourages man to make every effort merely to obtain anything he wants with no consideration to the trouble that he might cause to others, nor means that man can treat anyone as a means to his ends, which we generally name "selfishness". We also found that Rand did not advocate any good

will which is motivated by the assumption that he will get the same thing in return, which is also viewed, in Hobbes' principles, as a selfish thing. To advocate rational selfishness means to value one's own being in thinking, judging and conducting, particularly in producing and creating things, either artistic or scientific, to comfort life.

Rand holds life as the highest value, as the standard of morality. For, without life existing, man's life's in particular, then there would be nothing to value for. So, preserving and sustaining one's own life is the most important thing for a man. But, the term "life", in Rand's philosophy, is used in the acceptance of an ideal man's life which consists of the faculties to perceive, to think, to judge and to do things according to his own ideas and judgements. So, to love, to preserve and to sustain the highest value-for a rational man, a rational selfishman-is to translate his ideas and judgments into physical forms that suit his own existence, producing and creating things to comfort life. One who does such a thing is praised as the virtuous one, as a moral being in Rand's moral philosophy.

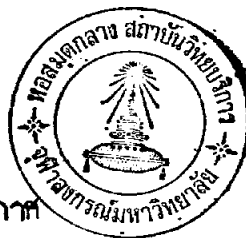
From this point of view, Rand's concept of life can be compared to Marx's. Both of them hold virtue as an action issuing from the nature of ideal man, who has a faculty to produce, to create things, to achieve his moral purpose with productive work.

Trying to see whether objectivism has any connection to Rand's objectivist ethics, which upholds rational selfishness, we found that Rand's ethics base on her metaphysics. But her ethics can be expanded to the extent that it is against her metaphysics. In such a cases that man, a kind of natural entity, gets a privilege to deal with nature, use other entities to present his own identy, his own virtuousness with no eyes on the system, relationship and absoluteness of nature.

On the consideration of how, and in which case, can the connection of her ethics and epistemology be possible, we found that there are three possible cases. Firstly, on corresponding to the reality of (knowledge and virtuousness) must base on the fact of reality. That is knowledge base on external reality and virtue base on human nature. Secondly, on mutually developing of man's cognitive system and value system, which a man can not be a creator or virtuous if he has no knowledge of reality, and the growth of one's personality, one's self is impossible if his cognitive system and value system were not mutually developed. Finally, the case which can lead to turn over Rand's moral principle, is that Rand's epistemology can be expanded to uphold altruism.. Because the expansion of one's own limit of knowledge to the limit of his life can lead him to find some new data about life which is contrary to Rand's data and lead him to conclude that survival of each living entities is relative to others!.

From the interpretation of Rand's ideas to explain human situation, especially in any societies which is undergoing changes with the western idea of development, we find that Rand supports that the rational selfishman must be his own self, must not treat anyone as a means to his ends, must not try to gain anything either from the fool, the coward or from others' dishonesty or fear. She insists that rational selfishman with property right (with no sign to tell us that Rand will place any limit) will support the progression of technology which will comfort human existence and make this world suit to man's living. In this case, we can say that Rand's philosophy can get along well with capitalism. or we can judge that Rand tries to rationalize capitalism—which Thailand has adopted as its means of developing.

From his studies of Freud's concepts, Erich Fromm finds that Freud's ideas support the development of capitalism. Besides, Fromm also points out that instead of supporting production, creation, capitalism will turn to advocate consumption. Then, this kind of consumption will make man feel lonely, prevent him from appreciating vitality of life, make him deal with life as an unworthy thing, and finally make him desire to destroy it, either his own life or the others'. Fromm names this mental situation as sado-masochism or necrophilia (loving of death) which is the opposite of biophilia (loving of life). So we can not expect anything from Rand's philosophy to solve the problems in any societies which has undergone a capitalist development.

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์ ข้าพเจ้าได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ศาสตราจารย์
ดร. วิทย์ วิศทเวทย์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในด้านการวิเคราะห์ปัญหา และวิธีการเรียบ
เรียง ตลอดจนการตรวจทานต้นฉบับ จึงขอกราบขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบคุณศิษย์
อีกหลายท่านที่คอยเอาใจ และร่างกายช่วยเหลือ รวมทั้งคำแนะนำที่มีค่าจนทำให้วิทยานิพนธ์
ฉบับนี้สำเร็จเป็นที่เรียบร้อย

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมีประโยชน์ใดๆ ข้าพเจ้าขออุทิศความดีให้กับบิดา มารดา
และผู้ที่ได้ให้การสนับสนุนข้าพเจ้ามาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณไกร และคุณสะไบทอง
ที่ไต่อกทน และเสียสละเพื่อข้าพเจ้าจนเกินกว่าที่ข้าพเจ้าจะหากทดแทนคุณจากใจมากแล้วถึง
ความบกพร่องใดที่ที่ยังปรากฏอยู่ขอให้อภัยเป็นความอ่อนน้อมของข้าพเจ้า

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่	
๑ . บทนำ	๑
๒ . ความเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผลในทรรศนะของแรนค์	๓
๓ . ปรัชญาของพื้นฐานทางปรัชญาของความเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผล	๓๓
๔ . บทวิเคราะห์	๔๔
๕ . สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๕๔
บรรณานุกรม	๖๑
ประวัติการศึกษา	๖๓

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย